

בס"ד. ש"פ קרח, ג' תמוז, ה'תשל"א

(הנחה בלתי מוגה)

ויקה קרח¹, ות"א (ומובא בפירש"י) ואתפלג קרח, שענינו של קרח הי' ענין הפילוג והמחלוקת כו'. ואיתא בזהר² שמחלוקת קרח הי' על הענין דלאכללא שמאלא בימינא, שרצה להפריד שמאלא מימינא, ויתירה מזה, למעבד חילופא דימינא לשמאלא, היינו שקו השמאל יהי' למעלה מקו הימין. וצריך להבין, דלכאורה, קרח שפקח הי'³, למה רצה לאחלפא שמאלא בימינא, שקו השמאל יהי' למעלה מקו הימין, הרי ימין הו"ע הקירוב וההשפעה כו', ושמאל דוחה כו', ולמה ירצה לאחלפא וכו', שקו השמאל יהי' למעלה מקו הימין. גם צריך להבין מה שלאחר מחלוקת קרח ומפלתו, כמ"ש⁴ ותפתח הארץ וגו', נאמר בפרטיות ע"ד עבודת הלויים, וילוו עליך וישרתוך וגו' ושמרו את משמרת אהל מועד וגו' וזר לא יקרב אליכם⁵. ולכאורה, הרי כבר נאמר בפ' בהעלותך⁶ (ועוד לפנ"ז⁷) ואתנה את הלויים נתונים לאהרן ובניו לעבוד גו', ולכן הלויים יחנו סביב למשכן העדות ולא יהי' קצף גו' ושמרו הלויים את משמרת משכן העדות⁸, וא"כ מהו טעם הכפלת הענין. דבשלמא בענין כ"ד מתנות כהונה נתפרשו כאן פרטים שלא נאמרו לפנ"ז, אבל בענין בני לוי שילוו עליך וישרתוך, נתפרשו כבר כל הפרטים, ומובן מאליו שלאחרי שנתבטלה מחלוקת קרח, נשאר הענין כמו שהי' לפני המחלוקת, ולכל היותר הי' צריך להזכיר הענין בקיצור, ולא לכפול עוה"פ כל הענין. ומזה מוכח שהי' זה ענין עיקרי במחלוקתו של קרח, וצריך להבין הענין בזה.

(ב) **ולהבין** זה יש להקדים, דהנה ידוע שבחי' ימין ושמאל ישנם בכל המדריגות⁹, ועד כמו שהם בשרשם, שהו"ע הצמצום והמשכת האור או צמצום וקו. ועד"ז בעבודת האדם למטה ישנה העבודה

(5) פרשתנו שם, לב.

(6) שם יח, ב"ד.

(7) ח, יט.

(8) במדבר ג, ט"ו"ד.

(9) שם א, נג ובפרש"י.

(10) ראה גם אוה"ת וסה"מ שצויינו

בהערה 2.

(1) ריש פרשתנו (טז, א).

(2) ריש פרשתנו (קעו, א. וראה שם קעח,

א ואילך). וראה אוה"ת פרשתנו ע' תרפו

ואילך. ע' תשיח ואילך. סה"מ תרס"ט ע' קצב

ואילך.

(3) פרש"י פרשתנו שם, ז.

(4) ראה סוטה מז, א. וש"נ.

בקו הימין והעבודה בקו השמאל, שזהו"ע תומ"צ ותפלה, דתומ"צ הם בקו הימין, המשכה מלמעלה למטה (ועם היות שלפעמים מבואר ההפרש בין תורה ומצוות, שמצוות הם בקו הימין ותורה בקו האמצעי¹¹, הנה בכללות נכללים שניהם בקו הימין), ותפלה היא בקו השמאל, העלאה מלמטה למעלה.

והנה ממאמר ר"י¹² ולואי שיתפלל אדם כל היום כולו¹³, שזוהי סברא בקדושה, נמשך בריבוי השתלשלות כו' טענת קרח לאחלפא שמאלא בימינא. דהנה, מעלת התפלה בדרך ההעלאה מלמטלמ"ע היא שעל ידה עולה התחתון למעלה ונעשה בדרגת עליון (והיינו מעלה ומטה ברוחניות, שאינו במקום אלא במעלה וחיבות, ברוחניות ובקדושה¹⁴). משא"כ בענין ההמשכה מלמעלמ"ט שע"י תומ"צ, הנה עם היות שע"י ירידת העליון למטה נעשה בירור וזיכוך התחתון, מ"מ, נשאר התחתון בדרגת המטה. וכפי שרואים במוחש, שבעבודת התפלה, לא מיבעי כשהיא כדבעי למהוי, אלא גם כשהיא בקטנות כו', הרי בשעה זו עכ"פ אין לו שייכות לגשמיות, והיינו, שכאשר מכוון עכ"פ הכוונה כללית דדע לפני מי אתה עומד¹⁵ (שבלאה"כ אינה תפלה, כפסק הרמב"ם¹⁶), הנה כל חד וחד לפום שיעורא דילי' ולפי מדרגתו כו', נעתק מחומריותו, ולעיתים קרובות גם מגשמיותו. אבל בתורה ועאכו"כ במצוות, הנה גם כשמכוון כל הכוונות כו', נשאר השייכות שלו לגשמיות כמקודם. והיינו, שאע"פ שנעשה בירור וזיכוך ביד המחלקת צדקה, ועד שנעשית בבחי' מרכבה למדת החסד¹⁷, כמו מרכבה שאין לה שום רצון לעצמה, וכל ענינה רק להשלים רצון הרוכב, מ"מ, נשארת היד גשמית כמקודם כו'.

וכשם שבעבודת האדם יש מעלה בהעלאה ותפלה שהיא בקו השמאל, כך גם בכללות ההשתלשלות יש קדימה ומעלה בקו השמאל דוקא. דהנה, אע"פ שכדי שיהי' כללות ההתהוות והנהגת העולמות, כולל ענין נתינת התורה, בנין המשכן והעבודה בו כו', הרי זה ע"י ענין החסד שבקו הימין, כמ"ש¹⁸ כי אמרתי עולם חסד יבנה, מ"מ, הוצרך להיות

15) ראה ברכות כח, ב.
 16) ה' תפלה פ"ד הט"ו. וראה חידושי הגר"ח לרמב"ם שם. לקו"ש חכ"ב ע' 117 ואילך ובהערה 36. שיחת ש"פ צו תשמ"ו (התועודיות תשמ"ו ח"ב ע' 791 ואילך).
 17) ראה תניא פכ"ג.
 18) תהלים פט, ג.

11) ראה לקו"ת ברכה צד, ד. מאמרי אדמו"ר האמצעי דרושים לפסח ע' שעה.
 12) ברכות כא, א. וש"נ.
 13) ראה אוה"ת פרשתנו ע' תשיו. תהלים (יהל אור) ס"ע קצ ואילך.
 14) ראה רמב"ם ה' יסוה"ת פ"ב ה"ו. מו"נ ח"א פ"ח.
 15) ראה לקו"ת ברכה צד, ד. מאמרי אדמו"ר האמצעי דרושים לפסח ע' שעה.
 16) ברכות כא, א. וש"נ.
 17) ראה אוה"ת פרשתנו ע' תשיו. תהלים (יהל אור) ס"ע קצ ואילך.
 18) ראה רמב"ם ה' יסוה"ת פ"ב ה"ו. מו"נ ח"א פ"ח.

לפנ"ז ענין הצמצום, שהרי קודם הצמצום לא הי' מקום לעמידת העולמות¹⁹, וכדי שיוכל להיות התהוות העולמות, שבהם תהי' כללות העבודה דתומ"צ וכו', הרי זה דוקא ע"י הצמצום. והו"ע ברישא חשוכא והדר נהורא²⁰. וגם לאחרי שנמשך בעולם למטה, הנה הסדר הוא ויהי ערב ויהי בוקר²¹, דברישא חשוכא והדר נהורא. ועד"ז בעבודה, שענין התורה הוא רק לאחרי התפלה²², וכ"ש לאחרי הכובד ראש שלפני התפלה, שאין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש²³.

ג) וזהו שטען קרח מדוע תתנשאו וגו'²⁴, והיינו, מדוע יתנשאו הכהנים על הלויים, הרי הלויים הם בחי' קו השמאל, שעבודתם היא לארמא קלא²⁵ בשיר, שזהו"ע התפלה שענינה העלאה, קו השמאל, ואילו כהנים הם בקו הימין²⁶, שזהו שאהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה²⁷, שזהו קו הימין שענינו המשכה, וכיון שמעלת קו השמאל גדולה יותר (כנ"ל), צריך הלוי להיות למעלה מכהן, ולא באופן שהלויים יהיו טפלים לכהנים.

ד) אך על זה ענה לו משה, בוקר ויודע הוי' וגו'²⁸, היינו, שהעיקר הוא ענין הבוקר והאור. וזהו מה שציוה לו להמתין עד הבוקר, דלכאורה אינו מובן, למה הוצרך להמתין עד הבוקר בשביל שיקטירו קטורת וכו', בה בשעה שכל ענין הקטרת הקטורת ע"י חמישים ומאתים איש שאינם כהנים הי' בדרך הוראת שעה (שהרי כללות הקרבת הקרבנות ובפרט קטורת צ"ל דוקא ע"י כהנים, בזמן מסויים, בבוקר ובין הערבים, ובשיעור מסויים וכו'), אלא שבזה רמז לו שכשיבוא הבוקר והאור בפועל, אזי יראה מעלת הבוקר (שאינן זה בוקר שבא לאחר החושך והלילה, אלא בוקר) שהוא למעלה מהחושך, ואדרבה, כל כוונת החושך היא בשביל האור (בוקר) והגילוי. והיינו, שאע"פ שהצמצום קודם להגילוי, הרי כל ענין הצמצום הוא בשביל הגילוי, וכיון שסיבת הצמצום הו"ע הגילוי, הרי סיבת כל דבר היא קודמת ולמעלה מהמסובב ממנו.

23) שם ל, ב.	19) ראה עץ חיים שער א (דרוש עגולים
24) פרשתנו טז, ג.	ייושר) ענף ב.
25) זח"ג לט, א.	20) שבת עז, ב. וראה אוה"ת וסה"מ
26) ראה זהר שם.	שבהערה 2.
27) אבות פ"א מי"ב.	21) בראשית א, ה.
28) פרשתנו שם, ה. וראה אוה"ת פרשתנו	22) ראה ברכות ה, ב ובפרש"י. לקו"ת
ע' תרצא.	ברכה צו, ב.

והענין בזה²⁹, דהנה כתיב³⁰ מזמור לאסף אֶל אלקים הוי' דבר ויקרא ארץ, ואיתא בזהר³¹ שג' שמות אלו (אֶל אלקים הוי') הם חג"ת (וברשימת הצ"צ²⁹ מבאר שג' בחינות אלו נמשכים מחג"ת שבהעלם, בחי' גנוזות), דאֶל הוא בחי' חסד, כמ"ש³² חסד אֶל וגו', ואלקים הוא בחי' גבורה, שהו"ע הצמצום, והוי' הוא המשכת הקו, שהוא בחי' קו האמצעי ששרשו מתפארת הנעלם. והנה, אסף בן קרח הבין, דהגם דשם אלקים הוא קודם להוי', שהצמצום הוא קודם הגילוי, מ"מ, בחי' אֶל קודם לאלקים, וגם שם הוי' (השם השלישי), בחי' תפארת הנעלם שממנו שרש הקו, שרשו גבוה יותר מב' השמות אֶל אלקים. והיינו, שתחלת ושרש הכל הוא בחי' החסד והגילוי שלמעלה מגבורה, אלא שהוצרך להיות בחי' הצמצום בכדי שיהי' קו דק כו', אבל אח"כ נמשך בהקו תוס' אורות מבחי' נעלית יותר כו'.

(ה) **וזהו** שלאחרי מחלוקת קרח נאמר בנוגע ללויים וילוו עליך וגו', והיינו, דהן אמת שיש צורך בענינם של הלויים שהו"ע הגבורות, ועד"ז למעלה צ"ל ענין הצמצום, בכדי שיוכל להיות כללות סדר ההשתלשלות באופן כך וכך כפי שעלה ברצונו, אבל לאידך גיסא, כל ענינם של הלויים הוא שילוו עליך וישרתוך, שהם טפלים לכהנים, ועד"ז למעלה, שכוונת הצמצום היא בשביל הגילוי כו'. וזהו גם ענין השוב שאחר הרצוא, וכמבואר בענין שני בני אהרן, נדב ואביהוא, שאף שעבודתם היתה עבודה נעלית ביותר, בקרבתם לפני הוי'³³, בכללות הנפש וכו' (כפי שמבאר רבינו הזקן³⁴ כל פרטי הלשונות שבפי' האוה"ח³³), מ"מ, אין זה תכלית הכוונה, אלא צ"ל לאח"ז בחי' השוב, באופן של המשכה מלמעלה למטה. וענין ההמשכה שנעשה ע"י הכהנים (שהלויים הם טפלים אליהם) נפעל ומתבטא בכ"ד מתנות כהונה שהם דברים תחתונים גשמיים, כמו כללות העבודה בדברים הגשמיים דוקא, לפי שנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים³⁵ דוקא. וזוהי הקדמה קרובה לזמן שבו יחזרו להיות כהנים בעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במעמדם, בבנין ביהמ"ק השלישי, ובקרוב ממש.

- (29) ראה אוה"ת שם ע' תשכא ואילך. (33) אחרי טז, א.
 (30) מאמרי אדמו"ר הזקן מארוז"ל ע' תכה תהלים (יהל אור) ע' קצ.
 (31) תהלים נ, א.
 (32) ח"ג סה, ב.
 (33) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא פל"ו. ובכ"מ.
 (34) אילך; אתהלך ליאזנא ס"ע לג.
 (35) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא פל"ו. ובכ"מ.